
Índex

PRÒLEG <i>per Vicent Soler</i>	13
--------------------------------------	----

PRIMERA PART MARC GENERAL

Capítol 1. Creixement i canvi estructural

<i>Vicent Soler</i>	19
1.1 Introducció	19
1.2 Perspectiva històrica comparada: etapes principals	21
1.3 Creixement i canvi estructural	30
1.4 Factors de creixement i de benestar	35
1.5 Nous escenaris econòmics	45
1.6 Polítiques públiques i esforç empresarial	49
Pràctiques	53
Referències bibliogràfiques	59

SEGONA PART FACTORS DE CREIXEMENT

Capítol 2. Economia i territori (1): marc físic i medi ambient

<i>Francesc Hernández, Aurèlia Bengochea</i>	63
2.1 Marc físic	63
2.2 Recursos naturals	65
2.3 Activitat econòmica i efectes ambientals	77
2.4 Principals problemes ambientals	81
2.5 La qualitat ambiental a la Comunitat Valenciana	88
2.6 La política ambiental a Europa: reptes a curt termini	92
Pràctiques	102
Referències bibliogràfiques	106

Capítol 3. Economia i territori (2): organització del territori	
<i>Josep Sorribes</i>	109
3.1 El territori també compta	109
3.2 L'estratègia territorial europea	112
3.3 L'organització del territori: diferents escales espacials, diferents problemes	117
3.4 Una política per al territori	133
Pràctiques	135
Referències bibliogràfiques	138
Capítol 4. Capital humà i mercat de treball	
<i>Clemente Hernández, Rafael Lostado</i>	139
4.1 Introducció	139
4.2 L'evolució de l'oferta i de la demanda de treball	145
4.3 Les característiques de l'oferta i de la demanda de treball	153
4.4 Els costos laborals i l'evolució dels salaris	165
4.5 Les polítiques i les institucions del mercat de treball	167
Pràctiques	170
Referències bibliogràfiques	173
Capítol 5. Capital físic i capital tecnològic	
<i>Ernest Reig, Manuel López Estornell</i>	175
5.1 Introducció	175
5.2 El capital privat	177
5.3 El capital públic	181
5.4 La distribució territorial de l'estoc de capital físic	186
5.5 El capital tecnològic	194
5.6 Causes del nivell relatiu d'estoc tecnològic del País Valencià	199
5.7 La política autonòmica en R+D	212
Pràctiques	214
Referències bibliogràfiques	217
Capítol 6. Els recursos financers	
<i>Emili Tortosa, Aurelio Martínez</i>	219
6.1 Introducció	219
6.2 Capacitat o necessitat de finançament: el sector real	219
6.3 La canalització de l'estalvi cap a la inversió	223
6.4 Els balanços regionals	231
6.5 El finançament dels sectors econòmics	235
6.6 El sistema financer i el desenvolupament regional	242
6.7 Les institucions financeres monetàries	243
6.8 Les institucions financeres no monetàries	252
6.9 Altres mercats financers	256
Pràctiques	258
Referències bibliogràfiques	260

TERCERA PART SECTORS PRODUCTIUS

Capítol 7. El sector agrari	
<i>José Honrubia</i>	265
7.1 Introducció	265
7.2 Evolució i importància del sector	275
7.3 Característiques tecnicoprodutives d'un model d'ajust estructural incomplet	296
7.4 L'agricultura a temps parcial (ATP)	316
7.5 La política agrària: els problemes de l'agricultura valenciana ...	319
Pràctiques	322
Referències bibliogràfiques	326
Capítol 8. El sector industrial	
<i>Cristóbal Andrés Ramo, Francisco Mas Verdú</i>	329
8.1 Introducció	329
8.2 Evolució, importància i estructura del sector	330
8.3 Característiques estructurals	353
8.4 Localització i especialització productiva	380
8.5 Política industrial	382
Pràctiques	396
Referències bibliogràfiques	402
Capítol 9. El sector serveis	
<i>Salvador Gil Pareja, Andrés J. Picazo</i>	403
9.1 Introducció	403
9.2 Evolució i importància dels serveis	404
9.3 Estructura del sector i especialització productiva	409
9.4 Productivitat i eficiència	415
9.5 Política sectorial: la liberalització dels serveis	420
9.6 Conclusions i perspectives de futur	424
Pràctiques	425
Referències bibliogràfiques	428
Capítol 10. El sector turístic	
<i>José M. Nácher, Andrés García Reche</i>	429
10.1 L'economia del turisme	429
10.2 Evolució del turisme a Espanya i la Comunitat Valenciana	435
10.3 Característiques estructurals del sector	440
10.4 Polítiques turístiques i perspectives de futur	452
Pràctiques	456
Referències bibliogràfiques	458

Capítol 11. El sector de la construcció i el mercat immobiliari	
<i>Paloma Taltavull</i>	459
11.1 Introducció	459
11.2 Característiques estructurals del sector a la Comunitat Valenciana	467
11.3 El sector residencial. Determinants de creixement, evolució, cicles residencials i equilibri de mercat	477
11.4 La política econòmica lligada al mercat immobiliari	501
11.5 Previsions de futur	508
Pràctiques	509
Referències bibliogràfiques	511
 QUARTA PART	
SECTOR EXTERIOR	
Capítol 12. El sector exterior en el marc de la Unió Europea	
<i>J. Ismael Fernández, Francisco Requena</i>	517
12.1 Introducció	517
12.2 Àmbit comercial	519
12.3 Àmbit financer	537
12.4 La internacionalització de l'empresa	547
12.5 Un nou escenari per a les relacions internacionals	552
Pràctiques	553
Referències bibliogràfiques	560
Capítol 13. El sector públic	
<i>J. L. Martínez Zahonero, Víctor Fuentes</i>	563
13.1 Introducció	563
13.2 Les funcions econòmiques del sector públic	566
13.3 Estructura del sector públic	571
13.4 Activitat fiscal i financera del sector públic	575
Pràctiques	597
Referències bibliogràfiques	603
 GLOSSARI	605
 PERFIL DELS AUTORS	659